

Venetië in cijfers

1 euro kost een eenvoudige 'cicchetto' – een Venetiaans borrelhapje – in een bar.

62

km² bedraagt de oppervlakte van de zes 'sestieri' (stadswijken) inclusief het eiland La Giudecca in het historische hart van Venetië. Ter vergelijking: het Amsterdamse stadsdeel Centrum meet slechts iets meer dan 8 km².

120

dogen bestuurden tussen 697 en 1797 de Venetiaanse maritieme republiek. Een doge werd benoemd voor het leven. Het ambt was in de loop der eeuwen wel aan verandering onderhevig. Aanvankelijk was de doge nog een Byzantijnse hertog, later een gekozen staatshoofd en uiteindelijk een representatieve figuur zonder macht.

280

onderdelen zijn er nodig voor het bouwen van een gondel, die wordt gemaakt van onder andere eiken-, dennen-, linde-, lariks- en kersenhout. Dat zijn er bijna net zoveel als van een gewone fiets: die bestaat uit ongeveer driehonderd onderdelen.

435

bruggen overspannen Venetië's waterwegen en verbinden 116 eilanden. Toch blijft de Serenissima daarmee nog ver achter bij Amsterdam (1231), Berlijn (1700) en Europa's nummer één Hamburg (2500).

12.000

boomstammen vormen alleen al het fundament van de Rialto-brug. Op hoeveel palen de hele oude stad rust, kan nu ieder voor zich uitrekenen – de schattingen daarover lopen in ieder geval ver uiteen.

30.000.000

toeristen bezoeken per jaar Venetië. De meeste – vooral de ongeveer 2 miljoen cruisepassagiers – brengen maar een dag in de stad door, en slechts 10 tot 20% van alle bezoekers overnacht ook in Venetië.

182

jaar hield het carnaval pauze. Na het einde van de Venetiaanse republiek in 1797 was het gedaan met het decadente gemaskerde feest. Vanaf 1979 begon een nieuwe bloeiperiode.

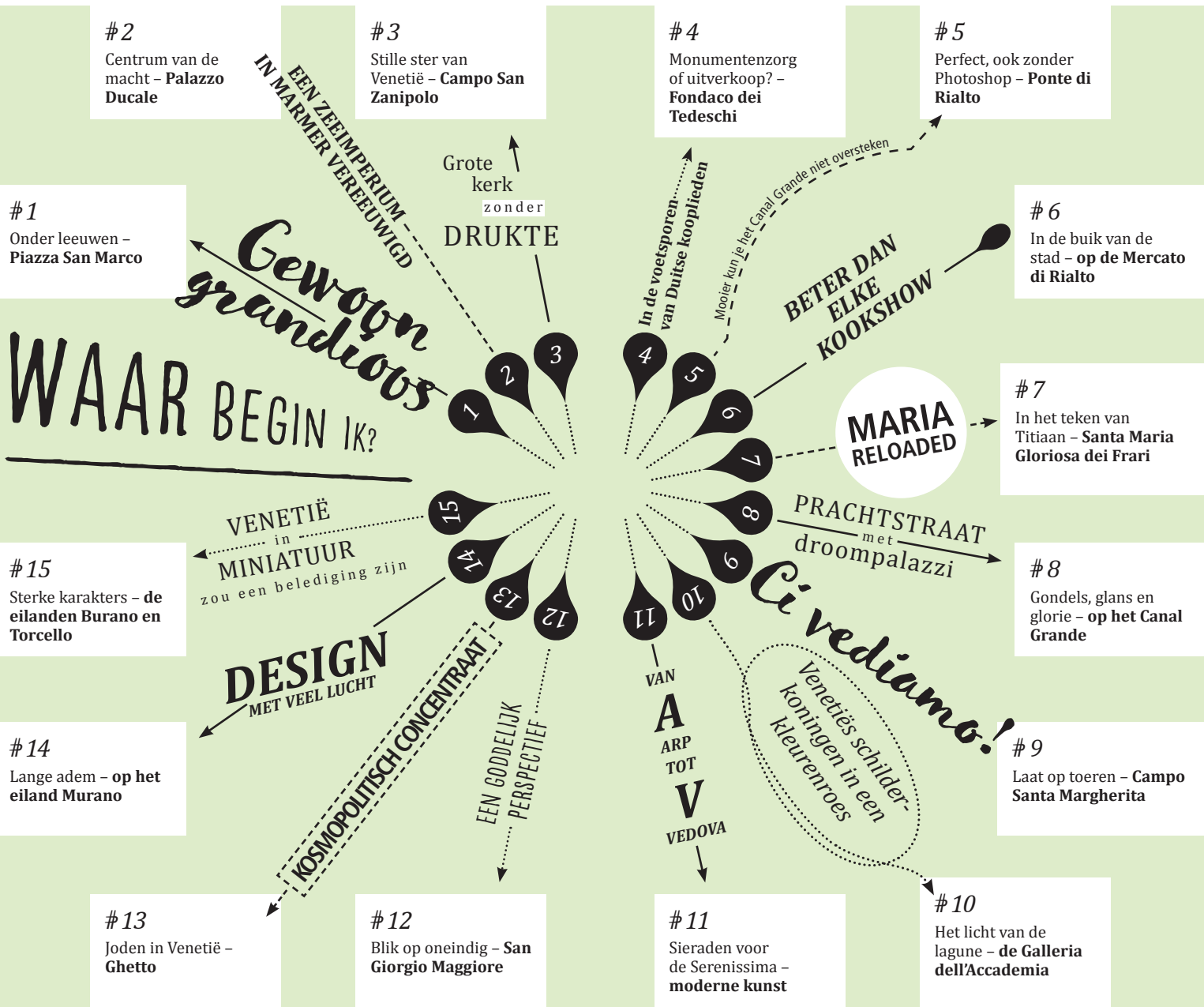
3850

meter is de lengte van de Ponte della Libertà. Sinds 1933 verbindt deze brug de lagunestad met het Italiaanse vasteland. Tot in de 19e eeuw was Venetië alleen over het water bereikbaar. De eerste permanente verbinding met het vasteland was de spoorbrug van 1846.

150.000
inwoners telde Venetië in de 16e eeuw – nu bedraagt het aantal inwoners van de oude stad nog maar een derde daarvan.

Het kompas van Venetië

15 manieren om je onder te dompelen in de stad

12

Blik op oneindig – San Giorgio Maggiore

Voel je je aangetrokken tot het hogere? Laat dan de lagune onder je: vanaf de klokkentoren van de kerk San Giorgio Maggiore – recht tegenover het San Marcoplein – opent zich het breedbeeldpanorama van de Serenissima: slingerende kanalen, dakterrassen en de eilanden in de lagune liggen aan je voeten. En op het aangrenzende Isola della Giudecca kun je een Venetië zonder glitter en glamour leren kennen.

Wat is verhevener: het eigen standpunt of het stadsensemble, dat als het ware boven het water zweeft? Daarvoor willen zelfs engelen en heiligen een plaatsje op de eerste rij.

Het mooiste uitzicht op Venetië heb je niet in, maar juist iets buiten het centrum. Een korte oversteek met vaporetto 2 brengt je van het San Marcoplein naar het eiland San Giorgio, ver weg van de drukte. Hier kun je met een lift zo'n 70 m omhoog naar het **uitkijkplatform van de klokkentoren**

Uitneembare kaart E-H 7/8 | Vaporetto 2: S. Giorgio; 2, 4.1, 4.2: Redentore, Zitelle | Sestiere Dorsoduro

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Campanile 1 en San Giorgio Maggiore 2: Campo S. Giorgio, apr.-okt. 9-19, nov.-mrt. 8.30-18 uur, zo. 10.40-12 uur is het uitkijkplatform vanwege de mis in de kerk gesloten, toegang tot de kerk vrij, klokkentoren € 6/4.

Chiesa del Santissimo Redentore 3: Campo del SS. Redentore, chorus venezia.org, vaporetto 2, 4.1, 4.2: Redentore, ma.-za. 10.30-13.30, 14.30-17 uur, € 3 of Chorus Pass.

ETEN EN DRINKEN

De **Fondazione Cini** beheert het eiland S. Giorgio en exploiteert in het kerkcom-

plex de gelijknamige **bar 1** met fraai uitzichtterras niet ver van de toren. Hij wordt bevoorradt door de bekende pasticceria **Rosa Salva** (Fondazione Cini, sangiorgio.cafe/, ma., di., do., vr. 11-17, za., zo. 18.30 uur, wo. gesl.). In bar-trattoria **La Palanca 2** (Giudecca 448, Fondamenta S. Eufemia, tel. 041 528 77 19, vaporetto 2, 4.1, 4.2: Giudecca-Palanca, ma.-za. 7-21 uur, trattoria alleen 's middags, 's avonds bar | €) zit je pal aan het Giudeccakanaal. Vanaf het terras kijk je prachtig uit op Venetië en kun je jezelf trakteren op pasta in alle Venetiaanse varianten, verse vis of goede vegetarische gerechten.

toren 1. Nergens krijg je een beter overzicht van de opbouw van de stad.

Het uitzicht in vogelperspectief is overweldigend. Pal aan de overkant staan het Dogepaleis en de San Marcobasiliek en daaromheen strekt zich een zee van daken, torens, palazzi, bruggen en kanalen uit. Het Canal Grande slingert zich in ruime bochten door de stad. Recht onder je zie je het Giudeccakanaal en het gelijknamige eiland liggen. De dicht opeenstaande gebouwen in het centrum worden omgeven door het uitgestrekte water van de lagune en de eilanden. De langgerekte lido's die het water begrenzen, completeren het unieke panorama.

Een heel aparte markt: een keer in de week bieden vrouwelijke geteindeerde knapperige groenten, die ze zelf achter de vangensismuren verbouwen, **te koop 1** aan (Giudecca 712, Fondamenta delle Convertite, tegenover de Carcere Femminile, do. 9-12 uur).

OM BIJ WEG TE SMELTEN

Gelato artigianale – ambachtelijk gemaakt ijs heeft in Venetië een lange traditie. Hier is de koele verfrissing de moeite waard:

La Boutique del Gelato F 4

Een van de beste ijssalons van Venetië.

Castello 5727, Salizada S. Lio, vaporetto 1, 2: Rialto

La Mela Verde G 5

Het allerbeste ijs. Met een trouwe internationale klantenkring.

Castello 4977, Fondamenta de l'Osmarin, vaporetto 1, 2, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2: San Zaccaria, di.-zo.

Squero C 6

Een favoriet van de Venetianen.

Dorsoduro 990, Fondamenta Nani, vaporetto 2, 5.1, 5.2: Zattere

zijn seizoensgroenten van de eilanden in de lagune en Venetiaanse vleesgerechten van de hoogste kwaliteit sinds die tijd niet meer uit zijn restaurant weg te denken. En dankzij de beroemde klanten is Ai Gondolieri een gerenommeerd culinair adres geworden. Jeremy Irons en Steven Spielberg kwamen hier ook, en Mitterrand was een van de stamgasten. Maar Ai Gondolieri is altijd gewoon gebleven: kinderen eten hier een schnitzel, er zijn genoeg vegan gerechten om uit te kiezen. En voor wie houdt van een meer informele sfeer en eenvoudige kost, is er de Enoteca in de zijkamer.

Dorsoduro 366, Calle S. Domenico, tel. 041 528 63 96, aigondolieri.it/, vaporetto 1: Salute, 6: Spirito Santo, dag. lunch en diner | €€€

Jonge groente

La Zucca D 3

Leve de essentie: de inrichting met veel hout is een tikje gekunsteld, maar in dit interieur worden ambitieuze, zeer geslaagde en overwegend vegetarische gerechten geserveerd. De naam (*zucca* betekent pompoen) doet al vermoeden dat groente hier een belangrijke rol speelt. Af en toe worden de traditioneel Italiaanse gerechten door de vrouwelijke koks verrijkt met oriëntaalse accenten: varkensvlees met gember en lamsvlees met salie en yoghurtsaus. Alles is even smakelijk, ook de geitenkaas met tapenade en de perenbavarois. Vriendelijke bediening. Reserveren, want het zit hier bijna altijd vol!

S. Croce 1762, Ponte del Megio, tel. 041 524 15 70, lazucca.it, vaporetto 1: S. Stae, ma.-za. 12-14.30, 19-22.30 uur | €

Eet lokaal

Antiche Carampane D 4

Dit restaurant ligt verscholen in een hoekje van Venetië waar nauwelijks toeristen komen. Maar je zoektocht wordt beloond. Vooral de fritto misto, gefrituurde vis en zeevruchten, is beroemd. Al even fraai geserveerd worden de spaghetti met vongole (venusschelpjes) of kreeft en de zeeduivel. 's Zomers eet je onder mooie parasols in het aangrenzende steegje.

S. Polo 1911, Rio Terrà delle Carampane, tel. 041 524 01 65, antichecarampane.com, vaporetto 1: S. Silvestro, di.-za | €€

Eersteklas zeebanket

Osteria alle Testiere G 5

De voortreffelijke visgerechten worden bereid met de dagverse aanvoer van de markt, daarom wisselt de kaart geregeld. Uitstekend zijn bijvoorbeeld de antipasti van zeevruchten, de gnocchi met inktvis, en de zeebaars met olijven en kappertjes. Een kleine kink in de kabel is dat dit kleine restaurant slechts 22 plaatsen heeft. Reserveren dus.

Castello 5801, Calle del Mondo Novo, tel. 041 522 72 20, osteriaallestiere.it, vaporetto 1, 2, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2: S. Zaccaria, 1, 2: Rialto, di.-za | €€€

Geraffineerd en traditioneel

Vini da Gigio E 3

In dit kleine restaurant met weinig tafels krijg je het idee dat je de enige gast bent. Chef Paolo Lazzari en zijn zus Laura verwennen je met uitstekende en verfijnde gerechten, zoals spaghetti met inktvis, tagliatelle met gorgonzola en pistachenoten, gnocchi met eendenragout – en tot slot een heerlijke huisgemaakte tiramisu. Lazzari is ook een wijnexpert, en de wijnkaart is dan ook uitgebreid. Ook vertelt hij graag over de Venetiaanse keuken en de lokale culinaire tradities. Een favoriet seizoensgebonden gerecht is polpette di baccalà mantecato. Reserveren aanbevolen.

Cannaregio 3628/A, Fondamenta di S. Felice, tel. 041 528 51 40, vinidagigio.com, Vaporetto 1: Ca' d'Oro, ma.-zo. | €€

BÁCARI EN CUCINA VENEZIANA

Traditionele hapjes aan de bar

Da Alberto F 4

Aan houten tafels worden in de eetzaal van deze osteria Venetiaanse klassiekers van topkwaliteit geserveerd. Aan de bar zijn bijzonder smakelijke snacks te

Een van Venetiës oudste en bekendste *enoteche* is **Cantina Do Mori** (E 4, ► blz. 44), een legende in de Rialto buurt. Creatieve chaos heerst in de traditierijke osteria **Cantinone già Schiavi** (C 6, ► blz. 58) met een enorme keus aan wijnen en overheerlijke *cicchetti*.

bestellen. Beslist aan te bevelen zijn de sarde in saor, gemarineerde sardines met ui en pijnboompitten.

Cannaregio 5401, Calle Giacinto Callina, tel. 041 523 81 53, osteriaadalberto.it, vaporetto 1, 2: Rialto, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2: Fondamenta Nuove, dag. 10.30-15, 18.30-23 uur | €

Godelijke wijn

Un Mondo diVino F 4

Hier vind je het grootste assortiment kleine gerechten en hapjes van Venetië: vis, zeevruchten, groente en kaas. Daarbij kun je een goed glas wijn bestellen: de woordspeling *Mondo diVino* bete-

In de zomer lokken de zwoele avonden de mensen naar buiten: bij La Zucca blijft dan geen tafeltje onbezet, reserveren is absoluut noodzakelijk!